



ที่ นร ๑๐๑๒.๓/ว ๑๔

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๘ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน
เรียน (เวียน กระทรวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการ
พลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสอง บัญญัติให้
รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม
โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็น
การก้าวร้าวหรือแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็น
กฎหมายแม่บทในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้บัญญัติหลักการในการบริหารงานบุคคล
ตามระบบคุณธรรมไว้แล้ว แต่ปัจจุบันยังคงปรากฏพฤติการณ์หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืน
ระบบคุณธรรม หรือมีลักษณะเป็นการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคล
ของข้าราชการพลเรือน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงกำหนดแนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคล
ในราชการพลเรือนไว้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือสามารถดาวน์โหลดโดยสแกน QR Code
ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๒๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๖๘



สิ่งที่ส่งมาด้วย

แนวทางการป้องกันการก้าวล่วงแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวล่วงหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนกรแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้บัญญัติหลักการในการบริหารงานบุคคลตามระบบคุณธรรมไว้แล้ว แต่ปัจจุบันยังคงปรากฏพฤติการณ์หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนระบบคุณธรรม หรือมีลักษณะเป็นการก้าวล่วงแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการป้องกันการก้าวล่วงแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คำจำกัดความ

ในแนวทางนี้

การก้าวล่วงแทรกแซง หมายความว่า การที่บุคคลผู้ใดซึ่งไม่ได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้ใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน เป็นไปเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้นั้นหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าการกระทำหรือพฤติกรรมนั้นจะประสบผลสำเร็จตามความประสงค์ของผู้นั้นหรือไม่

ทั้งนี้ การให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ หรือการแสดงความคิดเห็นจากผู้ที่ไม่มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวที่ได้กระทำไปโดยสุจริตเปิดเผย และสามารถระบุหรืออ้างอิงตัวบุคคลผู้นั้นได้ ไม่ถือเป็นการก้าวล่วงแทรกแซงตามแนวทางนี้

การปฏิบัติหน้าที่ หมายความว่า การปฏิบัติราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

การบริหารงานบุคคล หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง นับตั้งแต่การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง (การย้าย การโอน การเลื่อน) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาข้าราชการ การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๒. แนวทางในการดำเนินการ

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีบุคคลผู้ใดได้กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ให้ผู้ที่ได้รับรู้รับทราบถึงการกระทำนั้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือขั้นตอนที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น กำหนดไว้ในแต่ละกรณี ดังต่อไปนี้

๒.๑ กรณีสงสัยว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ผู้ใดใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๖ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอาจเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้นั้น สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามมาตรา ๑๗๐ (๕) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่เพื่อดำเนินการให้มีการวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ ตามนัยมาตรา ๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไป

๒.๒ กรณีสงสัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ผู้ใดใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๕ (๑) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอาจเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้น สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๗) หรือมาตรา ๑๑๑ (๗) แล้วแต่กรณี ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่เพื่อดำเนินการให้มีการวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ ตามนัยมาตรา ๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไป

๒.๓ กรณีสงสัยว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ ผู้ใดกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ และอาจเป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามนัยมาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อไป

๒.๔ กรณีสงสัยว่ากรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ใดกระทำการอันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดวินัยตามข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอาจเป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๘ (๔) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อให้นายกรัฐมนตรี

วินิจฉัยหรือสั่งการตามข้อ ๑๑ วรรคสาม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

๒.๕ กรณีสงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ใดกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดวินัยตามหมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัยของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อไป

ทั้งนี้ กรณีสงสัยว่าบุคคลอื่นที่ไม่ได้มีการระบุไว้ตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น เช่น ข้าราชการการเมืองอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง (นอกเหนือจากตำแหน่งตามข้อ ๒.๑) บุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการการเมืองในตำแหน่งที่ปรึกษาหรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ผู้ใดใช้สถานะหรือตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเพื่อให้มีการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่หรือตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น ต่อไป
